

РЕЦЕНЗИЯ

Вх. № 255/22.11.2022.

Относно: Конкурс за заемане на академичната длъжност "доцент" в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1. Медицина (Хигиена), от СУ „Св. Кл. Охридски“ обнародван в ДВ брой 61/ 02.08.2022.

от проф. д-р Людмила Бориславова Иванова, дм, Медицински факултет СУ „Св. Кл. Охридски“, определена за член на научното жури съгласно Заповед на Ректора на СУ-РД-38-579/06.09.2022.

Процедура по конкурса

Конкурсът за заемане на академичната длъжност "доцент" по професионално направление 7. 1. Медицина (Хигиена) е обявен за нуждите на катедра „Неврология, психиатрия, физиотерапия и рехабилитация, превантивна медицина и обществено здраве" в Медицинския факултет на СУ „Св. Климент Охридски“. Обявата за конкурса е публикувана в ДВ, брой № 61 от 02.08.2022 г. Съставът на научното жури е определен със Заповед на Ректора № РД-38- 576/06.09. 2022 г. на основание решение на Факултетния съвет на Медицинския факултет .

В конкурса участва един кандидат: главен асистент д-р Росица Божидарова Попова, дм магистър по медицина, доктор.

Нормативните изисквания относно процедурата на конкурса са спазени. Рецензията е изготвена в съответствие със Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Раздел IV - Условия и ред за заемане на академичната длъжност „доцент“ от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“.

Документите на кандидата са в съответствие с нормативните изисквания за допускане и участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ в СУ 2 „Св. Климент Охридски“.

Биографични данни, академично и професионално развитие

Главен асистент д-р Росица Божидарова Попова е родена на 17.02.1978 г. в гр. Бургас. Завършва медицина през 2002 година в Медицински факултет на Медицински университет – София с ОКС магистър-лекар (Диплома .серия МУС № 012691/13.11.02.). В периода 2007-2010 е редовен докторант към Клиника по метаболитно-ендокринни заболявания и диететика, Медицински университет, София. След завършване на докторантурата и успешна защита на дисертационен труд на тема „ Малнутриция - съвременни диагностични и терапевтични подходи ” през 2014 г. придобива научната и образователна степен „доктор“ по 7.1. Медицина от Медицински университет - София (Диплома серия МУС № 000223/28.01.2014). В периода 2008-2011 г специализира „Хранене и диететика“ и през 2012 г. придобива медицинската специалност „ Хранене и диететика“ (Диплома серия АС 013629/25.06.2012) от

Медицински университет-София. Главен асистент д-р Р. Попова е преминала през редица курсове и специализации у нас и организирани от реномирани международни организации в чужбина, като е приложила съответните сертификати (Основен курс по Хранене и диететика, курс по диагностика, лечение и превенция на метаболитните заболявания, организиран от БЛС, курс за оценка на хранителния статус, и курс за обучение на обучители в областта на храненето от Европейското дружество по клинично хранене и метаболизъм, курс за лидери в областта на храненето организиран от Европейската платформа, курсове по парентерално и ентерално хранене и редица други). Всичко това допринася за разширяване на нейната професионална компетентност и формира добри преподавателски умения в сферата на превантивната медицина, храненето и хигиената.

Професионалното развитие на д-р Попова от 2003 до 2013 г. преминава през „общопрактикуващ лекар“, консултант по здравословно и лечебно хранене и хранителна профилактика на заболяванията, хранене на кърмачета и прилагане на формулирани детски храни с профилактична и терапевтична цел. След спечелен конкурс от февруари 2013 г. д-р Р. Попова е назначена за редовен асистент по хигиена и екология в Медицински факултет на СУ „Св. Кл. Охридски“, а от 2018 и до момента е главен асистент, лекар-преподавател в Медицински факултет на СУ, Болница „Лозенец“. От назначаването си през 2013 г. тя е включена активно в преподаването на студенти по медицина на български и английски език и стажант-лекари, като провежда упражнения и семинарни занятия и участва в семестриалните изпити по хигиена и екология. Участва и в преподаването по хигиена на студенти бакалаври от специалност „Медицинска сестра“.

Гл. Асистент д-р Попова е активен участник в дейността на професионалните организации по хранене. Тя е член на управителния съвет на Европейското дружество по хранене (FENS) и на Управителния съвет на Българското дружество по хранене и диететика (БДХД). Тя е участник в един Международен проект „ Nutrition Day“.

Научно-изследователска дейност и наукометрични данни

Наукометричните данни от цялостната научно-изследователска дейност на гл.асистент д-р Росица Попова са в пълно съответствие с препоръчаните в нормативните документи критерии и показатели за оценяване при провеждане на конкурс за “доцент” по 7.1. Медицина. Представените за рецензия научни трудове са в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт , професионално направление 7.1. Медицина, научна специалност Хигиена (хранене и диететика). Научно-изследователската и публикационна дейност на кандидата е в областта на храненето и хигиенната наука. Д-р Попова е автор на публикации и научни съобщения, които представляват съществен принос в областта на превантивната медицина.

Общата научна продукция на кандидата включва 40 научни труда от които един автореферат на кандидатска дисертация, една монография, 10 статии в периодични научни издания, от които 5(пет) са в издания реферирани в световноизвестни бази данни , 7 научни статии в рецензирани научно-тематични сборници, 21 глави от учебници и учебни помагала. От научните публикации, авторефератът и четири са публикувани във връзка с дисертационния труд. Гл. асистент д-р Попова е представила

списък на публикувани резюмета от участия в 42 национални и международни научни конгреси, конференции и симпозиуми от които 5 (пет) резюмета са публикувани в международни списания с импакт фактор.

За участие в конкурса за „доцент“ д-р Р. Попова е представила един монографичен труд, 7 публикации в периодични научни издания от които 5 в реферирани и индексирани издания с импакт фактор и/или приложен квантил, на английски език и две на български език (III-1-7), 7 научни статии в рецензирани научно-тематични сборници (II 1-7). Приложен е списък съдържащ 40 участия в международни и национални научни форуми, като 5 (пет) от резюметата са публикувани в международни списания. Четири от резюметата в този списък са публикувани и включени в автореферата във връзка с дисертацията (№ 26, 29, 37 и 38), а резюмета № 3, 12, 15 са публикувани в периодични издания в пълен текст (III-2, III-3, III-5) и публикациите са включени за участие в конкурса.

Издирени са общо 40 цитации на кандидата според изготвената от ЦМБ справка и Google Scholar включително тези, които са цитирани само като колективни рецензирани томовете. Общият IF е 8.57 (включващ и публикуваните резюмета). Според Google Scholar h-index на кандидата е 1.

Научно-приложни и методични приноси

Научните и научно-практическите и методични приноси на гл. асистент д-р Росица Попова са в основни направления на превантивната медицина и хигиената и специално на хранителната профилактика и диетотерапия, оценка на хранителния статус, хранителна епидемиология и оценка на риска в трудовата и учебна среда, аспекти които са от особено значение за профилактиката и опазването на общественото здраве. Приносите на кандидата може да бъдат групирани най-общо , както следва: управление на хроничната малнутриция, превантивни и лечебни аспекти на диетотерапията и професионални и образователни рискове за здравето

1.Хронична малнутриция. Детайлно и задълбочено изучаване на проблемите свързани с хроничната малнутриция (ХМ) чрез прилагане на комплексен диагностично-терапевтичен подход, широк методичен набор, индивидуализирана диетотерапия и прецизни методи за мониторинг на ефекта от хранителния съпорт отразено в дисертационния труд на тема“ Малнутриция - съвременни диагностични и терапевтични подходи“, в монографията „ Малнутриция и депресия при разстройства в хранителното поведение“ и в значителна част от представените за участие в конкурса публикации и участия в научни форуми (III-2, II-4, IV-1,-2,-3, -6, -16,-18,-20,-21, -22,-23,-24,-26, -33, -36). Приносен характер при оценка на хранителния статус на пациенти в ХМ е включването допълнително към рутинните методи и изчисляване на мускулната площ на мишницата и ехокардиографията. Установената корелация между мускулната площ и степента на камерна дисфункция с мускулната сила при пациенти с ХМ позволява тези индикатори да бъдат използвани не само за диагностика, но и за мониториране и оценка на ефективността от хранителния съпорт в периода на възстановяване на пациентите. Към набора от методи за оценка на ХМ д-р Попова включва и теста MMSE(Mini Mental State Examination), който е бърз и лесен за

приложение и обективизира когнитивната функция на пациента. Д-р Попова доказва връзката между хранителния статус на пациенти с разстройства в хранителното поведение и депресията, като установява, че тежестта на депресията определя характера на развитие на заболяването. Особен научно-практически принос има наборът от критерии за ранно диагностициране на хранителните разстройства, което позволява ранна интервенция и намалява риска от усложнения и смърт. Особен принос на монографичният труд на гл. асистент д-р Р. Попова е на база на собствения си практически опит и задълбочено познаване на проблемите да разгледа многостранно редица аспекти свързани с хранителните разстройства.

2. Превантивни и лечебни аспекти на диетотерапията. Приносен характер на кандидата е въвеждане на индивидуализирани хранителни режими и суплементация при лица с ХМ съобрзени със степента на малнутриция и оценка на ефективността на режима за избягване на прилагането на частично парентерално хранене. Д-р Попова работи в множество области на приложение на диетотерапията при редица заболявания – алтернативни диети и приложението им при автоимунни и неврологични заболявания, затлъстяване и метаболитен синдром, преди и след костномозъчна трансплантация (II2;II5, II7, III4, IV5, 7, 8).

Научно-практически приноси на кандидата са разработването и прилагането на различни диетични режими, класически и алтернативни и препоръки за здравословно хранене и суплементиране за профилактика на социалнозначими заболявания и някои хранителни дефицити (вит Д) насочени към рискови популационни и професионални групи (лица с наднормено тегло и затлъстяване, офисни работници, лица с вит Д дефицит) (II7,III1, III6, IV 11).

3. Професионални и образователни рискове за здравето. Д-р Попова има принос за изучаване и оценка на риска от метаболитен синдром и свързаните с него усложнения при офис работници и за създаване на режими за хранене и двигателна активност при тези контингенти (III6, IV 11). Изучаването на нивото на стрес и стресогенните фактори сред студентите по медицина позволява да се предложат индивидуални и групови стратегии за управление на стреса в медицинските университети.

Направеният сравнителен анализ на минималните национални изисквания по Чл. 26 от ЗРАСРБ за област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1. Медицина с приложената справка за реалните точки на кандидата показва, че кандидатът отговаря на минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент”.

Детайлният анализ на съответните групи от показатели А, В, Г, Д и Е на гл. ас. д-р Р. Попова показва следното: Показатели А - дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ – 50 точки (изисквани 50 точки), В – Монография озаглавена „Малнутриция и депресия при разстройства в хранителното поведение“ с резюме, пълна библиография и рецензия – 100 точки.(изисквани 100 т.); показатели Г – Показател 7. Публикации и доклади публикувани в научни издания реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация.

Приложени са копия от пет научни статии, публикувани в Journal of International Medical Association Bulgaria (ИМАВ) – две статии, и по една статия в Acta Microbiologica Bulgarica, Archives of the Balkan Medical Union и Българско списание за обществено здраве. В две от статиите д-р Росица Попова е първи автор, в две е втори автор и в една е съавтор на последно място – 125 точки; Показател 8. Публикации и доклади публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове. Представени са девет публикации от които две са в списания, а седем в редактирани колективни томове – 177.5 точки. Общ брой точки от Показател Г (7-8) – 302.5 (изисквани 200 точки). Показатели Д (10-12) са 125 точки (изисквани 50 точки). Показател Е на кандидата са 90, което не се включва в минималните изисквания за академична длъжност „доцент“. Общият брой точки на д-р Р. Попова са показатели А-Д са 577,5 при минимален брой като национално изискване за академичната длъжност „доцент“ – 400 точки. По група показатели Г, Д и Е точките на кандидата надвишават минималните национални изисквания..

Учебно-преподавателска дейност

Гл. ас. д-р Росица Попова, от постъпването си през 2013 год. като асистент и главен асистент е включена активно в преподаването на дисциплината „Хигиена и екология“. Тя провежда упражнения и семинарни занятия на студенти и стажанти-държавен стаж с ОКС „магистър“ от специалност „Медицина“ (на български и английски език). Тя има съществен опит и в преподаването по учебната дисциплина „Хигиена и екология“ на студенти с ОКС „бакалавър“ от специалност „Медицинска сестра“. Учебната заетост на д-р Р. Попова само за последните пет години, съгласно изготвената справка е значителна – обща заетост 4254 часа и аудиторна заетост - 3452 часа. Тя е участвала активно в провеждането и оценяването на кандидатстудентски изпитни работи по биология на български език за студенти от специалност „Медицина“ в Медицинския факултет. Гл. ас. Д-р Росица Попова притежава отлична професионална и езикова подготовка и комуникационни умения, което я изгражда като успешен преподавател.

Научно-популярна дейност

Наред с академичното си преподаване д-р Попова е много активна в обучение на населението на здравословен начин на живот и здравословно хранене. Участва в редица форуми за здравословно хранене на различни популационни групи. Консултира пациенти и диетични центрове по въпросите на храненето.

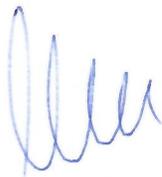
Заклучение

Гл. ас. Д-р Росица Божидарова Попова, доктор, участваща в конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ е упорита, целенасочена и отговорна като преподавател и изследовател. Тя проявява последователност, компетентност и прецизност във всички аспекти на своята академична дейност. Наукометричните данни на Росица Попова са в съответствие, но и надвишават минималните национални изисквания, нормативните критерии и показатели за оценяване на кандидатите при провеждане на конкурс за академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 7.1. Медицина (Хигиена).

Комплексната оценка на документите на гл. асистент д-р Росица Попова, доктор ми дава основание за положително становище, поради което с пълна убеденост предлагам на уважаемите членове на Научното жури да вземат решение за избор на главен асистент д-р Росица Божидарова Попова, доктор за “доцент” по 7.1. Медицина (Хигиена) и заемане на тази академична длъжност в Медицинския факултет на СУ „Св. Климент Охридски“.

22.11.2022. София

Член на Научното жури:

(Проф. д-р Людмила Б. Иванова, дм)